

Još jedna varijanta čuvene balade „Jusuf i Džemilja“

ŠO BILO, DADO, ČUDO GOLEMO,
VO TIJA, DADO, SELO KRUŠEVO

Prikupljajući materijal za „Monografiju Kruševa“, naš komšija FEIM HODŽA (Mazlamoski/Prcanoski) posudio nam je rukopis zbirke narodnih pjesama iz Gore. Smatramo da se radi o važnom materijalu koji zaslužuje da bude uređen i objavljen.

Rukopis sadrži 140 goranskih narodnih pjesama, od kojih je većina dosad objavljena. Međutim, pjesme iz rukopisa sadrže mnogo novih i nepoznatih elemenata, jer se radi o dobrom poznavacu narodne tradicije i poezije Gore.

Objavljujemo čuvenu baladu „Jusuf i Džemilja“ u novoj varijanti i podacima koje je dao autor o događaju po kojem je nastala pjesma.

***

Toja slučaj se desif vo 1882. godina.

Džemiljina porodica vo Šištejec: Džemiljin muš se vikaf Hamzo, Džemiljin sin se vikaf Sefer. Sefer imaf dva sina i jena ćerka. Sinoji se vikalje jeden Liman jeden Mufidin, ćerka Ferida. Džemiljine unuci se još žive vo stare godine, ćerka neje živa.

Džemilja potiče ot Kruševo ot familija Beroska. Još postoji taja familija vo sredno mahalo.

Jusuf so cela familija otišof vo Tursko madžir i ne se vratif nazać.

***

JUSUF I DŽEMILJA

Da li si, dado, čula razbrala,
Šo bilo, dado, čudo golemo,
Vo tija, dado, selo Kruševo,
Vo tija, majko, sredno mahalo,
Jusuf ga, majko, turif Džemilja,
Jusuf go, dado, čudo učinif.
Ej more, džanam, Jusuf adžijin,
Ta ka ga turi, Jusuf, Džemilja,
Ta što i, Jusuf, najde mahana,
Džemilja, Jusuf, beše šo beše,
Džemilja, Jusuf, nišan vo Gora,
Džemilja, Jusuf, gorska hanama,
Džemilja, Jusuf, bela i crvena,
Džemilja, Jusuf, tenka i visoka,
Duri vo Prizren, Jusuf, čujena.
Bero se, more, ljuto razljutif,
Brgo ga, more, ćerka omužif,
Vo tija, more, selo Šištejec,
Za čujenogo, more, Hamzeta.
Eno ge, Jusuf, idet svatoji,
Ot Bela zemna, Jusuf, nadolu,
Vo reka se naturilje,
Frljaje puške nagore
Džemilja će ga zimaje,
Duri dva čifta tupani
I so pet svirlje stambolske,
Kruševo selo grmilo.
„Ej, mori, sestro, Razijo.
Zatvori vrata i pendžeri,
Da ne ge gledam svatoji,
Da ne ge, sestro, čujem tupani.
Zašto me, majko, ne praša,
Zašto go čudo učini,
Džemilja si ga turila.
Ej, mori, sestro Razijo,
Osedlaj, Rasko, kona dorija,
Da ga ispratim Džemilja,
Ja da ge stignem svatoji
I da i dadem daroji.“
Jusuf ge, majko, sobraf daroji,
Sve Džemiljine đerdani,

So dveste lire stambolske
I kapa oka dukati.
So puška turska martinka
Jusuf ge, džanam, stigma svatoji,
Pri Šišteječke, džanam, grobišta.
„Ej, more, kitni svatoji
i prijateli praćanci,
Da l' će mi izin dadete,
Ja da ga viđim Džemilja
I da i dadem amanet.“
„Ej, more, Jusuf adžijin,
Idi ga viđi Džemilja.“
„Džemiljo, mori, mlada manesto,
Podigni, Džemko, duak ot čelo,
Još jenoš da se viđime,
I alaf da s' učinime
I da ti dadem, Džemko, amanet,
Amanet, Džemko, tvuje đerdani
I tvua, Džemko, kapa dukati,
Tebe se, Džemko, vetene,
Vetene, Džemko, pa i redene,
Drugi manesti, Džemko, ne ličet.“
„Ej, more, Jusuf adžijin,
Ja tebe ti som sakala,
Dukati ne ti som gledala.
Ej, more, Jusuf adžijin,
Mati ti čudo naprajla,
Nas dvajca ne odvoila,
Do veka da se žalime
I tuga da tugujeme.“
„Idi so zdravje, Džemiljo!“
„Sedi so zdravje, Jusufe!“

DEMILIN MUŠ SE VIKAV HAMZO 63
DEMILINA PORODICA
VO ŠISTEJEC DEMILIN SIN
SE VIKAV SEFER SEFER IMAF
DVA SINA ~~SE~~ IJENA ČERKA
SINOJ SE VIKALE JEDEN
LIMAN JEDEN MUFIDIN
ČERKA FERIDA ^{NEJE ŽIV} DEMILINE UNUCI
UNUCI JOŠ SE ŽIVE VO ~~SE~~
STARE GODINE ČERKA NEJE ŽIVA
PO MATERE DEMILA POTIČET
~~OT~~ OT KRUSEVO OT FAMIJA
BERSKA I JOŠ POSTOJI TAJA
FAMILIJA VO KRUSEVO VO
SREDNO MAHALO
TOJA SLUČA SE DESIF
VO VREME 1882 GODINE
JUSUF SO CELA FAMIJA
OTIŠO VO TURSK MADIR
INESE VRATIF NAZAC
MATI ~~ČUDO~~ TI ČUDO
NARAJI NAS DVAJCA
DANE ODVOJI

146 87
ČUDO
NARAJI

EJ MORŒ JUSUF MAĐIŒIN
MATI TI ČUDO NAPRAJLA
NAS DVAJICA NE ODVOILA 63
DO VEKA DASE ZALIME I TUGA DA TUGUJEME
IDI SO ZDRAVJE ĐEMILO SE DI SO ZDRAVJE
JUSUFE

ĐEMILINA PESNA
NA KAJ KA SE ODVOJILE